

Valkonauha

1/2023

Muutoksen edessä s. 20

Jaakko Löytty
päiväntasaajan
takaa s. 10

Sari Essayah
Suomi tarvitsee
rukousta s. 12

Valkonauha 1/2023

Pääkirjoitus	3
Liitto ja paikallisyhdistykset toimivat	4
Löydä paikkasi yhteisössä ja elämässä	7
Kuulumisia päiväntasaajan takaa	10
Ajankohtaista valtakunnassa	12
Tuokiokuvia Puertosta	14
Kirjaviisaat	17
Avustushakemuksesta avustuspäätökseen	18
Muutoksen edessä	20
Muistokirjoitus	22
Käsillä tehden	24
Mietelauseita elämästä	25
Makumuistoja	26

Julkaisija: Suomen Valkonauhaliitto

Toimituksen osoite:

Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki
puh. 09 1351 268
www.suomenvalkonauhaliitto.fi

Päätoimittaja: Marjut Ropo-Lyytikäinen

Toimitussihteeri: Inari Varimo
inari.varimo@suomenvalkonauhaliitto.fi

Toimituskunta: Marja Kariluoto, Päivi Kokkonen, Leena Kontula, Paula Kupias, Anna-Mari Laine, Tuulikki Perho, Pirjo Sipilä, Hannele Töyry

Taitto: Anne Tervahauta / Kuvitella

Lehti ilmestyy neljänä numerona
Tilaushinta 20 euroa vsk

Painopaikka: Eräsalon Kirjapaino Oy,
Tampere

ISSN-L 0355-7219, ISSN 0355-7219 (painettu)
ISSN 2242-0045 (verkkajulkaisu)

Kannen kuvat: Pixabay

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland r.y.

Liitto on vuonna 1905 perustettu kristillisyhteiskunnallinen naisjärjestö, joka toimii yksilöiden, perheiden ja yhteiskunnan hyväksi. Liitto on jäsenenä World Woman's Christian Temperance Unionissa. Valkonauha-lehti on ilmestynyt vuodesta 1909. Liitto ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia. Pankkiyhteys: Danske Bank IBAN:FI98 8000 1100 0623 23

Puheenjohtaja

Marjut Ropo-Lyytikäinen, palvelupäällikkö (eläk.)

Varapuheenjohtajat

Kaija Kähkönen

Tarja Vilmi

Pääsihteeri

Pastori, työnohjaaja Inari Varimo

Toimistosihteeri

Nina Hurtamo

Liiton ylläpitämät

Valkonauhan Kotipesä Helsingissä

Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki

puh. 091351 268

Opiskelijakoti Helsingissä

Snellmaninkatu 27 D 18, 00170 Helsinki

Suur-Helsingin Valkonauha ry:n ylläpitämä

Liisankoti

Luotsikatu 4 E, 00160 Helsinki

Uuden edessä

PIXABAY

Olen nyt uuden edessä. Minut valittiin Suomen Valkonauhaliiton hallituksen puheenjohtajaksi. On nöyrä tunne olla tämän lehden välityksellä kaikkien teidän jäsenten edessä. Olen myös innostunut. Innostunut uudesta tehtävästä, siitä, mihin se minut kantaa. Viime kesänä saimme uuden pääsihteerin hänen edeltäjänsä jäätyä eläkkeelle. Nyt meitä on kaksi uutta henkilöä viemässä Suomen Valkonauhaliittoa eteenpäin. Haluan esittää kiitokseni edelliselle puheenjohtajallemme **Sinikka Ervelius-Vilénille** hänen panoksensa hallitustyöskentelyssä edellisillä kausilla.

Suomen Valkonauhaliittoa tarvitaan. Me olemme nyt uuden edessä Suomessa. Muutama vuosi on mennyt pandemian kourissa. Perheiden ja yksinäisten ihmisten henkinen pahoinvointi on lisääntynyt. Olemme pieni, mutta tärkeä toimija. Hyvinvointialueet ovat aloitaneet vuoden vaihteessa ja on ollut arvostelua siitä, miten nämä mammutit suoriutuvat tehtävistään. Me olemme kuitenkin kolmannen sektorin hännänhuippuna auttamassa. Sen kertovat luvut terapeuttiemme asiakasmäärissä. Meillä on kahdeksan paikallisyhdistystä, joista monet toimivat erittäin aktiivisesti omilla paikkakunnillaan. Siitä annan teille suuret kiitokset. Osa meistä jäsenistä on jo eläkeikäisiä, mutta toisten autta-

minen on meille tärkeää. Aina on iäkkäämpiä ja heikompia, joiden hyvinvointiin haluamme vaikuttaa. Kristillis-yhteiskunnallinen valkonauhalaisuus on oiva esimerkki siitä, ettemme ole vain hyväntekeväisyysjärjestö vaan toimintamme on laaja-alaisempaa.

Kristillinen arvopohja on edelleen Valkonauha-lehden kantava voima. Olemme ylpeitä siitä, että myös valtiovallan edustajat ovat tuoneet ajatuksia sivuillemme. Tässä numerossa on kansanedustaja, kristillisdemokraattien puheenjohtaja **Sari Essayahin** kolumni rukousaiemisista.

Toivon, että te yhdistysten jäsenet jaksatte jatkaa omissa hallituksissanne ja kenties kasvattaa jäsenistönne määrää. Usein toiminta pyörii hallitusvastuussa olevien aktiivien varassa. Ydinjoukko on kuitenkin tärkein. Siinä olen mukana minäkin Lappeenrannassa, omalla paikkakunnallani. Tunnen kuitenkin kuuluvani jo niin vahvasti valkonauhasisariin, että haluan toimia myös liittotasolla teidän kaikkien jäsenten hyväksi.

Rukouksissani olen pyytänyt tyyneyttä, että osaan kuunnella teitä, lujutta kestää eteen tulevat haasteet ja terveyttä, että pystyn hoitamaan tämän minulle suodun tehtävän.

MARJUT ROPO-LYHTIKÄINEN
Puheenjohtaja

Vuoden 2023 Valkonauhaliiton hallitus

Hallituksen kokoonpano

Valkonauhaliitossa on aloittanut tämän vuoden alussa uusi hallitus, jota johtaa uusi puheenjohtajisto.

Hallituksen puheenjohtajana toimii **Marjut Ropo-Lyytikäinen** Lappeenrannasta, varapuheenjohtajina **Kaija Kähkönen** Kuopiosta ja **Tarja Vilmi** Oulusta.

Hallituksen jäsenet ovat (suluissa henkilökohtainen varajäsen) **Sinikka Ervelius-**

Vilén Tampereelta (**Pirjo Alatalo**, Lappeenranta), **Seija Karjalainen** Mikkelistä (**Päivi Määttä**, Hämeenlinna), **Anneli Klemetti** Helsingistä (**Maritta Pietilä-Holopainen**, Oulu), **Leena Kontula** Helsingistä (**Johanna Ahtila**, Hämeenlinna), **Tiina Palmu** Helsingistä (**Merja Korkalainen**, Kuopio) ja **Eeva Riittinen** Hirvensalmelta Mikkelistä (**Paula Valtamo**, Sääksmäki/Helsinki).

Tänä vuonna hallituksen tehtävälliställä on tavanomaisten päätösten ja valmistelujen lisäksi muun muassa uuden strategian laatiminen, uusien rahoituskuvioiden pohtiminen ja uusien toimintatapojen löytäminen poikkeusolojen jälkeisessä ajassa.

Toivotamme uudelle hallitukselle paljon intoa, voimaa ja siunausta tehtäviinsä ja viisautta tuleviin päätöksiin!

Hallitukseen valittujen uusien jäsenten esittely

Tarja Vilmi

● Hallituksen toinen uusi varapuheenjohtajista on oululainen **Tarja Vilmi**. Tarja Vilmi on toiminut elämäntyönään yrittäjänä perheyrittäjänsä. Tarja on ollut Oulun Valkonauhan jäsen vuodesta 2009 alkaen. Vuodesta 2019 hän on toiminut Oulun Valkonauhan hallituksen jäsenenä ja toimii tällä hetkellä myös rahastonhoitajana. Tarja on leski ja hänen perheeseensä kuuluu tällä hetkellä poika sekä läheiset si-

saret perheineen. Tarja on intohimoinen mökkeilijä ja sukien kutoja.

● Hallituksen toinen uusi varapuheenjohtajista on **Kaija Kähkönen** Kuopion Lapinlahdelta. Kaijalla on pitkä työura julkisen hallinnon talouden ja hallinnon tehtävissä. Kaija on Kuopion Valkonauhan hallituksen jäsen. Kaijan perheeseen kuuluu aviomies, ty-

tär, vävy ja kaksi lapsenlasta. Kaijan harrastuksena on monipuolinen liikunta.

Kaija Kähkönen

● Uutena varajäsenenä hallituksessa on **Pirjo Alatalo** Lappeenrannasta. Pirjo on tehnyt 40-vuotisen työuransa Lappeenrannan kaupungin kotihoidossa ja Eksotessa monenlaisissa tehtävissä. Pirjo on liittynyt Lappeenrannan

Valkonauhaan vuonna 2015 ja toiminut yhdistyksen puheenjohtajana vuodesta 2016 asti. Pirjon perheeseen kuuluu kolme aikuista lasta ja kolme lastenlasta. Pirjo harrastaa muun muassa käsitöitä, kuorolaulua ja metsässä liikkumista.

Pirjo Alatalo

● Toisena uutena varajäsenenä hallitukseen on valittu **Paula Valtamo** Helsingin Valkonauhasta. Paula on eläkkeellä ole-

Paula Valtamo

va sosiaalityöntekijä, joka on tehnyt pitkän uran auttamistyön parissa. Paulalla on kaksi lasta ja kaksi lastenlasta. Heidän lisäksi hänen sydäntään lähellä olevia tärkeitä asioita ovat sosiaalityö ja musiikki, varsinkin kirkkomusiikki.

Jos haluat olla yhteydessä hallitukseen, saat yhteystiedot liiton keskuustoimistolta!

Kutsu kevätkokoukseen

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland ry:n sääntömääräinen kevätkokous järjestetään **lauantaina 22.4.2023** liiton keskuustoimistolla, osoitteessa Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki.

Yhteinen kokoontuminen alkaa **klo 10.30** keväisellä musiikki- ja kahvihetkellä.

Valtiolliset kunniamerkit luovutetaan **klo 11.30** alkaen.

Sääntömääräinen kevätkokous alkaa **klo 12.00**.

Kokouksen tehtävänä on päättää liiton sääntöjen 5 §:ssä mainitut kevätkokoukselle kuuluvat asiat.

Tervetuloa kokoukseen!

Hallitus

Ilmoittautumiset 11.4.2023 mennessä puh. 09 1351 268

tai nina.hurtamo@suomenvalkonauhaliitto.fi.

Mikkelin Valkonauhan seminaari

Mikkelin Valkonauha järjesti 12.11.2022 seminaarin ja avointen ovien päivän. Seminaarin teemana oli *Löydä paikkasi elämässä ja yhteisössä*. Seminaarin vetäjänä toimi kasvatustieteiden maisteri, Seurakuntaopistosta eläkkeelle jäänyt kouluttaja **Tytti Pietilä**.

Seminaarin aluksi Tytti Pietilä piti lyhyen alustuksen teemaan liittyen. Tämän jälkeen kukin osallistuja työsti teemaa kouluttajan ohjeiden mukaisesti yksin työskentelynä hahmottaen tämänhetkistä tilannettaan mindmapin avulla. Itsenäisen työskentelyn jälkeen omista pohdinnoista käytiin keskustelua sekä parin kanssa että kaikki yhdessä.

Kahvitaun jälkeen teeman työstämistä jatkettiin tuplatiimimenetelmällä. Osallistujat pääsivät eri ryhmissä työstämään teemaan liittyviä näkökulmiaan ja valitsemaan yhdessä tärkeitä asioita, joita haluttiin tuoda lopussa pidettyyn yhteiseen työstöön ja loppukoon-tiin.

Koulutuksen aikana kävi ilmi, että osallistujilla oli paljon kiinnekohtia omassa yhteisössään. Jonkun veran nousi esiin sekini, missä

KUVAT TYTTI PIETILÄ

Teemaan paneuduttiin monenlaisia näkökulmia pohtien ja tärkeitä asioita tiivistäen.

kaikessa voi ja kannattaa olla mukana. Rutiineja pidettiin tärkeinä, mutta yhtä lailla toivottiin uteliaisuutta elämään ja rohkeutta uuteen.

Hengellisyys tuntui olevan monen elämässä kantavana voimana.

Avoimella ja positiivisella mielellä kymmenen osallistujaa työskenteli ahkerasti kouluttajan valitsemilla osallistujien aktivoivilla työmenetelmillä. Palautejana päivän päätteek-

si vahvasti menetelmän toimivuuden ja päivän annin olleen osallistujille pääsääntöisesti mieluinen ja tärkeä. Uuttakin opittiin ja saatiin uudenlaista näkökulmaa teemaan liittyen.

Avointen ovien osalta Mikkelin Valkonauhan puheenjohtaja **Aune Laitinen** esitteli Valkonauhan toimintaa ja kertoi myös Mikkelin Valkonauhan kokoontumisista ja hankkeesta. Jäseniä toivotaan kovasti lisää ja yhdessä pohdimme keinoja, miten uusia jäseniä olisi mahdollista löytää ja saada kiinnittymään toimintaan mukaan.

RIITTA LIISA ROTINEN

Mikkelin Valkonauhan seminaari ja avointen ovien päivä Mikkelissä 12.11.2022

Löydä paikkasi elämässä ja yhteisöissä

Kysy hiljaisuudelta itseäsi

*Naapurin tyttötäkö mallin kysyt,
naapurin tytöllä on oma tausta ja olot.*

*Sait toiset perintötekijät,
suunnista niiden mukaan,
oma lukunsa on jokainen,
oman biologiansa, psykologiansa, sosiologiansa
kolmiyhteisyys itse kukin.*

*Älä yritä miellyttää muita,
hukut muiden virtaan,
joskus ajastaan jäljessä oleva
voi olla edellä aikaansa.*

*Pahinta mitä ihminen itselleen teki
on että hän väärensi itsensä.*

*Ei elämäntaitoa voi opettaa,
se on opetettava itse
hitaina hitaina vuosina,
ja kun jotain luulet oppineesi,
vuodet käyvät lentämään.*

*Kai se on niin tarkoitettu:
juuri kun vieras alkaa viihtyä,
tulee hyvästelyn aika.*

*Kysy hiljaisuudelta itseäsi,
kysy vielä sittenkin kun olet kyselemisestä uupunut,
se vastaa kyllä kun maltat odottaa,
joskus vuosien,
joskus vuosikymmenien perästä.*

(Osa Helena Anhavan runosta)

Löydä paikkasi

Oman paikan löytäminen elämässä ja yhteisöissä voi olla elämänmittainen matka, mutta tärkeää olisi ymmärtää, että kukaan ei anna sitä paikkaa minulle hopeatarjottimella ulkopuolelta. Oman paikan löytämisessä olemme aina muiden ihmisten silmien alla ja yhteydessä toisiin.

Oman elämän kokeminen merkitykselliseksi, arvokkaaksi ja hyväksi muodostuu ainakin viidestä eri suhteesta elämässä:

1) Suhteesta itseeni.

2) Suhteesta toisiin ihmisiin: esimerkiksi sisarusten väliset roolit, vanhempi-lapsi -suhteet sekä suhteet lähellä oleviin muihin ihmisiin.

3) Suhteesta luontoon: millainen suhteeni on, nautinko luonnosta ja sen antimista ja varjelenko luontoa omilla toimillani?

4) Suhteesta Jumalaan tai korkeampaan voimaan, kukin oman näkemyksensä ja maailmankatsomuksensa mukaisesti.

5) Suhteesta ympäröivään yhteiskuntaan ja eri yhteisöihin.

Elämä ja maailma on muutoksessa

Kun ikää karttuu, voimavarat ja terveydentilanne voivat muuttua. Perhetilanteeni voi muuttua; lapsilla on jo oma elämä, itse tai moni lähellä olevista on jäänyt leskeksi, joillakin on tehtävänään hoitaa sairasta tai ikääntynyttä omaista. Kovin moni iästä, elämäntilanteesta ja perheyhteisöstä riippumatta voi kokea yksinäisyyttä. Suhteeni oman tai lapsuuden perheeni jäseniin ja sukuun voi muuttua, eri syistä.

Kun työelämä ja ura jää taakse, löydäkö mielekästä tekemistä päiviini? Miten uskaltaisin levähtää riittävästi ja käyttää aikaani minulle tärkeisiin ja mieluisiin asioihin. Mutta samaan aikaan kuinka voisin kokea itseni vielä tarpeelliseksi ja osaisin tuoda muille iloa ja läsnäoloa.

Millä tavalla itse näen asemiani asuin-yhteisössä, paikkakunnallani tai vaikkapa vapaaehtoistyössä? Voisinko saada merkityksellisyyttä elämäni sillä, että olen ystävällinen ja avulias, aktiivisesti osallistuva naapuri; osallistuisin esimerkiksi taloyhtiön talkoisiin hyvällä mielellä voimieni mukaan ja toisin kokousehdotuksia esille rakentavalla tavalla, ei nurkuen ja valitta-

en. Mietin usein, mikä olisi tehtävä, yhteisö tai vaikkapa yhdistys, jossa voisin tuoda omaa osaamistani ja esimerkiksi työelämän ja aiempien harrastusteni kautta syntynyttä kokemustani muiden hyödyksi ja iloksi. Mikä olisi tässä aktiivisuudessa minun näköiseni tekeminen?

Muutokset yhteiskunnassa ja maailmanlaajuisesti näkyvät meillä Suomessa ja muualla: maailmanlaajuinen pandemia, jonka ohimeneemisestä ei tietoa ole; ilmastokatastrofin ainekset, voimattomuus sen edessä, kun en koe paljoa pysyväni; sota Euroopassa; energiakriisi ja hintojen nousu nyt vain muutamia isompia mainitakseni. Suurten kysymysten kohdalla minulta ja Sinulta tarvitaan nyt oman elämän reunojen koossa pitämistä parhaan kykymme mukaan. Pääasiassa emme voi ne muuttaa tai korjata kaikkea, mutta voin vaikuttaa siihen, miten itse suhtaudun asioihin, kuinka kestäen epävarmuutta.

Mihin voin itse vaikuttaa?

Mieti hetki ”mitä voin itse tehdä” oman paikkani löytämiseen ja riittävän hyvän elämäni eteen? Voisinko rohkaista jota-

kin perheenjäsentä tai läheistä ihmistä myös tälle löytämisen tielle?

Tunnen monia ihmisiä, jotka pitävät ns. kiitollisuuspäiväkirjaa; en tiedä onko se ruutuvihko, joku osuus viikkokalenterista, päiväkirjan tyyppinen muistio vai ihan joku sähköinen kirjaamisjärjestelmä. Tähän kootaan päivittäin pienempiä tai isompia aiheita, joista on syytä olla kiitollinen. Voisiko minulla tai Sinulla-kin olla joku lista tai vihko asioista, mistä saan voimaa ja motivaatiota omaan hyvään elämään? Mikä ilahduttaa, voimaannuttaa, rytmittää päivääni tai elämäni?

Elämän mittaan on tullut vastaan tilanteita, että joudun miettimään niitä jälkeinkin päin. Mitkä asiat, tilanteet tai esimerkiksi ihmissuhteet vain ovat, mitä ovat ja joiden on vain annettava olla, su-latettava ja hyväksyttävä?

Kannattaa elää, jos suinkin mahdollista ja jos itse voin siihen vaikuttaa, oman näköistä elämää ”täyteen mittaan” kun-kin päivän voinnin ja mahdollisuuksien mukaan. Joskus valmiin muotin sijaan kannattaa muovata elämä itselle sopivaan muotoon.

”Minä olen ihme, suuri ihme ja kiitän Si-nua siitä” Psalmi 139:14. Katso myös ja-keet 1–16.

Onko yksinäisyys olotila vai mielentila?

”Suomalaisista useampi kuin joka toi-nen on viimeisen vuoden aikana kokenut olonsa yksinäiseksi, ainakin joskus. Yk-sinäisyyttä kokeneista yli puolet kertoo sen jatkuneen yli vuoden. Koronavuodet ovat omiaan lisäämään yksinäisyyt-tä, mutta pitkittynyt yksinäisyys ei se-lity pelkästään sillä.” *(Pieni ote Suo-men Punaisen Ristin barometristä: nä-kemyksiä ja suhtautumista kartoittava tutkimus tai selvitys).*

Kuinka voisin antaa hiukan omas-ta ajastani jaettavaksi sellaisen kanssa, jolla ei ole ketään; kuinka voin helppo-ttaa jonkun yksinäisyyttä? Miten tahtoi-

sin muiden kohtaavan minut vastaavassa tilanteessa?

”Ihmeistä tärkein tapahtuu silloin, kun ihminen ojentaa toiselle kätensä.”

”Tulevaisuus tarvitsee toivoa. Jokai-nen ihminen voi osaltaan vaikuttaa maa-ilmassa.”

”Kuorolaulun ja elämän resepti on sa-ma – yhdessä kaikki kuulostaa parem-malta.”

(Tekstit Helsingin seurakuntayhtymän adventtikalenterin luukuista 2022)

Eläviä sanoja:

”Tänäänkin lukemattomat, meille nimet-tömiksi jäävät ihmiset lähellä ja kaukana suuntautuvat pienillä teoillaan kohti tule-vaisuutta. Kylvävät melkein näkymättö-miä paremman tulevaisuuden siemeniä.”

”Kauneinta, mitä voit nähdä on toisen ih-misen hyväksyvä katse. Synnymme ihmi-seksi toisten katseiden alla.”

(Johanna ja Juha Tanska. ”Silitä kissaa, hengellisiä harjoituksia hengästyneille”, Kirjapaja, 2010.)

*Nukkumaan käydessä ajattelen:
Huomenna minä lämmitän saunan,
pidän itseäni hyvänä,
kävelytän, uitan, pesen,
kutsun itseni iltateelle,
puhuttelen ystävällisesti ja ihailen,
kehun:
Sinä pieni urhea nainen,
minä luotan sinuun.*

Eeva Kilpi

Kirjoittaja on kasvatus-tieteen maisteri ja eläk-keellä Kirkkopalvelu-jen / Seurakuntaopiston kouluttajan tehtävästä. Hän asuu Helsingissä ja harrastaa mieluusti ulkoliikuntalajeja.

Kuulumisia päiväntasaajan takaa

Pari kuukautta täällä eteläisessä Afrikassa alkaa olla takana päin. Tähän aikaan vuodesta Zimbabwe on ollut aika sateinen, vaikka aurinkokin on lämmittänyt suloisesti. Tyttäreemme **Ruusa** työskentelee täällä Suomen Lähetysseuran ilmasto-kestävyyden asiantuntijana. **Kaijan** ja minun pääasiallinen hommamme on ollut leikkiä kahden lapsenlapsemme kanssa ja laittaa ruokaa, kun äiti on tehnyt töitä.

Tämä on ollut hyvää pääntyhjentämisen aikaa meille talvipakolaisille. Joulunvietto väyymme **Royn** perheen kanssa poikkesi täysin suomalaisten vastaavas-

ta. Väkeä oli paljon koolla ja syötiin kanaa, riisiä ja *Sheppards pyeta*. Kaija ohjasi lasten joulukuvaelman. Kaikkia nauratti kovin, kun lapset paneutuivat tosissaan rooleihinsa. Eivät malttaneet koko iltana riisua roolivaatteitaan. Lopuksi laulettiin yhdessä *Jouluyö, juhlayö* englanniksi.

Vietimme Kaijan kanssa myös viikon mittaisen oman loman eräässä Hararen ulkopuolella olevassa maaseutu-lodgessa. Rauhallista ja leppoisaa oli. Kävimme kannottiretkellä ja kävelimme paljon metsässä. Yöllä puissa huusivat *bushbabyt* ja päivällä kallioilla vilisi *rockrabittejä*. Henkilökunta oli ystävällistä. Ylipäätänsä täy-

tyy sanoa, että zimbabwelaiset ovat tosi ystävällisiä. Tuntemattomienkin kanssa vaihdetaan kuulumisia.

Muutaman työasiankin sain täällä tehtyä. Nettiyhdydet ja sähköposti mahdollistivat sen. Tein pari laulutekstiä ystäväleni **Macolle**, jonka kanssa olemme viimevuosina tehneet paljon lastenlauluja. Lisäksi kirjoitin tulevaan lasten raamatulauluja sisältävään äänikirjaan puheosuudet. Macon laulamia lauluja on kaksitoista ja niiden väliin tulen kertomaan laulujen taustoista. Äänikirja ilmestyy syksyllä Pipliaseuran toimesta. Käänsin myös veljeni **Sakar**in englanniksi tekemän laulun suomeksi. Sakari on töissä Namibiassa.

Eilen vietimme päivän Royn vanhempien seurassa. Istuimme pitkään ulkona puiden varjossa ja juttelimme sekä nautimme virvokkeita. Kun alkoi sataa, siirryimme sisälle syömään. Ruokana oli maapähkinäriisiä, kanaa ja lihaa. Lihaa täällä syödään joka päivä, mutta ravinto-oloissa saattaa löytyä myös kasvisvaihtoehto. Harare on suurkaupunki, josta löytyy ihan mitä vain. Ja kaupat ovat täynnä ruokaa, tosin hinnat ovat Suomen tasoa. Monille tšekäläisille hintataso on liian korkea, joten tavallinen arkiruoka on yksinkertaista, maissipuuroa ja kanaa.

Tärkeintä täällä olemisessamme on ollut oman perheen kanssa oleminen. Tyttäremme perheen koti on viihtyisä ja siellä on ollut riittävästi tilaa myös meille isovanhemmille. **Robin** (kohta 6v) ja **Remi** (kohta 3v) ovat täysin oppineet englannin kielen, joten meidän tehtävämme on ollut tarjota heille kielikylpyä suomeksi. Kyllä sekin heiltä sujuu, vaikka keskenään he mieluummin leikkivät englanniksi.

Mieleenpainuva tapaus oli ennen joulua, kun pyynnöstä vierailin Robinin koulussa laulamassa lastenlauluja. Lauloin suomeksi *Tuku, tuku lampaitani* ja joitain omia laulujani sekä lopuksi *Wheels on the bus go round and round*. Ja lapset lauloivat

mukana. Olivatpa he mukavia. He kyselivät paljon ja olivat omia itsejään. Robinin koulu on kansainvälinen, joten siellä kohdasi monen värisiä lapsia eri maista.

Suomeen lähtö on edessä tällä viikolla. Vähän jännittää talven liukkaat. Olemme päättäneet alkaa remontin valmistelut kotonamme Tampereella. Kirjoja pitää vähentää, sekä myös vaatekaapin sisältöä inventoida. Yhden huoneen täyskorjaus vaatii huonekalujen väliaikaista uudelleen järjestelyä ja sijoittamista muihin huoneisiin. Pitkän ja miellyttävän ulkomaanmatkan jälkeen kaikki tuleva mietityttää. Kuinka jaksamme ja osaamme? Saammeko osaavan remonttimiehen? Monet kysymykset täyttävät mielen. Olemme taas jollain tavalla uuden edessä.

23.1.2023 Hararessa

Jaakko Löytty

JAAKKO LÖYTTY

- Jaakko Löytty on ensimmäisiä, tunnetuimpia ja laajimmalla vaikuttaneita suomalaisia gospel-muusikoita. Löytty sekä laulaa itse että on sanoittanut ja säveltänyt satoja lauluja.

- s. 25.2.1955

- Varttui Namibiassa 12-vuotiaaksi asti

- Toiminut lähetystyössä Senegalissa v.1988–94

- Lastenlapsille Pappa

- Sanoittanut Kirkon Juhlat 2024 Teemalaulun: Arkipäivän Taivaassa

SARI ESSAYAH

Suomi tarvitsee rukousta

Yhteiskunnallinen epävarmuus, energiakriisi ja mahdollinen ruokakriisi, vanhustenhoidon ja sosiaali- sekä terveydenhuollon kriisit, ennätysalhainen syntyvyys, syvenevä velkakriisi, arvorelativismien nousu ja perinteisten arvojen heikentyminen, kasvava pahoinvointi sekä mielen-terveyden ongelmat sekä sotien luoma julma raakuus vaikuttavat meihin suomalaisiin merkittävästi. Inhimillisesti katsottuna olemme suurten mullistusten ja kriisien keskellä. ”Vanhurskaan rukous voi kuitenkin paljon” kuten Raamattu meille muistuttaa. Nyt jos koskaan me suomalaiset ja Suomen kansa tarvitsemme rukousta.

Tuhannet suomalaiset ja sadat eri seurakunnat kantavat joka viikko maamme sekä päättäjiämme ja esivaltaamme rukouksin. Monissa kirkkokunnissa rukous maan, kansan ja sen esivallan puolesta kuuluu jo ihan jumalanpalveluksen kaavaan. Monelle voi kuitenkin olla yllätys, että näin on tehty jo yli 100 vuoden ajan myös Suomen eduskunnassa. Eduskunnan vanhimmassa ryhmässä, Raamatturyhmässä, on rukoiltu kansaamme

puolesta vuosikymmenet ja ryhmän toiminta jatkuu yhä tänäkin päivänä keränten rukoilijoita yli puoluerajojen. Ryhmän järjestämä joululaulutilaisuus jouluevankeliumin kera koko eduskunnalle on odotettu ja pidetty tilaisuus, jonka myötä joulun aika laskeutuu taloon.

Raamatturyhmä on mukana myös vuosittain järjestettävässä Suomen Kansallisessa Rukousaamiaistilaisuudessa, jonka merkittävä tehtävä on tuoda yhteen yhteiskunnallisia vaikuttajia laajasti eri sektoreilta rukouksen, Raamatun sanan ja aamiaisen merkeissä. Mukana on myös ulkomaisia vieraita. Suomen tilaisuus on osa kansainvälistä rukousaamiaisliikettä.

Kansainvälisen Kansallisen rukousaamiaisliikkeen juuret ulottuvat 1930-luvun lama-ajan Yhdysvaltoihin, jossa joukko liikemiehiä kokoontui rukoilemaan vaikeuksissa olevien liikemiesystäviensä puolesta. Vuosien kuluessa rukousryhmäliike levisi ympäri maan ja saavutti pian liittovaltion korkeimmat poliittiset johtajat. Presidentti **Eisenhower** kuuli tilaisuuksista ja halusi käynnistää vastaa-

vat rukoushetket myös Washingtonissa. Ensimmäinen kansallinen rukousaamiasainen Yhdysvalloissa järjestettiin vuonna 1953. Siitä lähtien senaatin ja edustajainhuoneen yhteinen aamurukousryhmä on isännöinyt tapahtumaa, johon maan presidentit ovat aina osallistuneet. Vuosien varrella tapahtuma laajeni kansainväliseksi, kun kutsuja alettiin lähettää ulkomaistenkin parlamenttien rukousryhmi- en edustajille.

Nykyään kansallisia rukousaamiaisia pidetään jo yli 140 maan parlamentissa ja tapahtumia voikin luonnehtia yhteiskunnan, politiikan ja elinkeinoelämän vaikuttajien hengelliseksi aamiaistilaisuudeksi. Myös Euroopan parlamentin rukousaamiaisesta on tullut merkittävä, eurooppalaisia päättäjiä yhteen kokoava tapahtuma, johon meitä suomalaisia on osallistunut säännöllisesti. Omina meppi-vuosinani sain olla mukana niiden järjestämisessä ja osallistuin Euroopan parlamentin säännölliseen rukous-toimintaan.

Suomen historiassa rukouksen merkitys on korostunut vaikeina ja epävarmoina aikoina ja olemme nähneet kuinka kansakunta voi muuttua ja sen suunta kääntyä. Suomen Kansallisen Rukousaamiaisen toiminnan perustana on kris-

tillinen maailmankuva ja sen tehtävänä on paitsi rukous Suomen puolesta, myös edistää mahdollisuuksia rakentaa yhteistyöverkostoa ja kontakteja kansallisiin ja kansainvälisiin yhteistyöryhmään, organisaatioihin ja henkilöihin. Ennen kaikkea olemme siellä sisaria ja veljiä Herrassa ja olemme tulleet yhdessä rukoukseen etsimään Jeesuksen armoa omaan ja kansakuntamme elämäämme.

Korona-vuosina kansallinen rukousaamiainen järjestettiin hajautettuna useammalla paikkakunnalla, ja tämä käytäntö on jatkunut monessa maakunnassa sen jälkeenkin. Kuluvan vuoden ja järjestyksessään 9. rukousaamiaisen teemana oli *Luottamus tulevaisuuteen – Kansakunnan hengellinen kriisinkestävyys*. Nyt jos koskaan tarvitsemme Kaikkivaltiaan Jumalan viisautta päätöksissämme sekä ennen kaikkea hengellistä kriisinkestävyyttä. Jumalan Sana ja rukous ovat avaimia tähän.

Kiitos jos muistat Suomen kansaa, tulevia eduskuntavaaleja sekä maamme päättäjiä rukouksin.

Kirjoittaja on kansanedustaja, pj. Kristillisdemokraatit sari.essayah@eduskunta.fi

PAULA KUPIAS

Tuokiokuvia Puertosta

Amulenkillä portaita, nousuja ja alamäkiä. Pehmeä, kosteahko tuuli sivelee kasvoja. Meri tyrskyää valkoisin pyörtein tai välillä mainingit lyövät hiljaa rantaan. Pienet putiikit availevat oviaan, kauppiaat lakaisevat oven edustalla katuja ja baarien pitäjät nostelevat pöytiä ja tuoleja asiakkaitaan varten. Hyvän päivän tervehdyksiä kuuluu sieltä täältä. Tunnelma on innostunut ja iloinen.

Kadut on taas jo pesty ja ovat vielä hie-
man märkiä. Uusi päivä voi alkaa uutena
ja puhtaana. Kaupungin viehätykselle
koostuu juuri siisteydestä, kauniin väri-
siksi maalatuista taloista ja mukavista ih-
misistä.

Niin, onhan täällä turisteja ja turisti-
kauppoja ja hotelleitakin. Näistähän pai-
kalliset saavat toimeentulonsa. Ne vain
on hyväksyttävä. Mutta oman olonsa voi
muokata itsensä näköiseksi. Kun asun
vanhassa kerrostalossa neljännessä ker-
roksessa ilman hissiä ja tapaan talon pai-
kallisia asukkaita, koen olevani yksi heis-
tä. Olen myös ylpeä siitä, että osaan jo hie-
man puhua heidän kieltään. Sitä paitsi he
myös ilahtuvat ja ihmettelevät sitä. Opin
lisää kieltä käymällä espanjan kielen kurs-
silla kerran viikossa.

Lisää kodikkuutta saan käymällä pai-
kallisessa ruokakaupassa hankkimassa
tarvikkeita ruoanlaittoon. Tutkimusmat-

KUVAT PAULA KUPIAS

ka sinne on elämys. Isot tuorelihan ja juustojen tiskit, valtavat määrät maitotuotteita, joiden kokeilu on oma seikkailunsa. Hedelmiä ja vihanneksia, joiden valikoima on moninainen, mutta laatu vaihtelee paljon.

Täälläkin on pyykkipäivä. Yläkerran kone hurisee kolme tuntia, en osaa valita lyhyempää ohjelmaa - no tulevatpahan ainakin puhtaaksi! Leikkokukkia on aina keittiön pöydällä, niistä ei tarvitse maksaa kuin muutama lantti. Kehonhuoltoa saa myös edullisesti: hemmottelua hieronnasta, jalkojen kylvetyksestä tai kynsien koristelakauksesta.

Kaipuu pois tutusta kotikaupungista ja nousu bussiin, jolla pääsee joka puolelle saarta. Mutkitttelevat tiet ja maiseman katselu ruokkii mieltä ja perillä outo kaupunki avaa kasvonsa - ja taas ollaan uuden edessä. Tutkimusmatka jatkokoon.

Teneriffan suomalainen seurakunta toimii Kirkkohallituksen valitsemien toimihenkilöiden, papin ja kanttorin luotsaamana. Messu lauantaisin, sunnuntaisin matkalaisen ilta, maanantaisin naisten piiri. Messu isossa katolisessa kirkossa on tunnelmaltaan jopa juhlava. Neitsyt Maria kaitsee monella seinällä kuulijoita. Koristeelliset, kullatut veistokset, valtavat kukka-asetelmat ja kynttilät. Tutut virret, liturgia, saarna ja ehtoollinen luovat kuitenkin kodikkaan tunnelman.

Naiset ovat kokoontuneet jo kuusitoista vuotta maanantaisin. Vakinaisen joukon mukaan tulee aina uusia ja tuntuu, että missään ei oteta niin lämpimästi vastaan. Naisia eri puolilta Suomea, sekalainen joukko murteita, pulppuavaa puhetta ja naurua. Aina kokoonnutaan uuden aiheen ympärille. Ilo, suvaitsevaisuus, anteeksianto, armo, lapset, rakkaus, elämän vaikein aika, Jumalan johdatus elämässä ja mitä kaikkea muutakin! Keskinäisen luottamuksen siivittämänä jokainen rohkenee avata itseään ja yhdessä viriää vakavia pohdiskeluja, koetaan vahvoja tunteita ja tiivistä yhteyttä. Ilmassa on paljon rakkautta, lämpöä ja läheisyyttä. Syntyy vuosikausia kestäviä ystävyyssuhteita. Lopuksi Herran siunaus. Kristillisen uskon todeksi elämistä!

Merivesialtaat, ne ovat tämän kaupungin ylpeys. Alue on hienosti rakennettu. Vesi liian kylmää, enkä minä osaa edes uida! Kastaudun vain. Meren kuohu, aina voimakas ja ytimiin menevä kokemus. Samalla pelottava ja kaunis. Parvekkeeltani kuulen kohinaa ja näen pärskeet.

Jardin Botanico antaa elämyksen, upeita puita ja kukkivia pensaita. Varjoiset polut vievät ihmeiden äärelle. Lampi, jossa eriväriset lumpeet kukkivat. Kirkkopuiston penkillä lukemassa kirjaa. Kulmakahvilassa jäätelötötterö, virkistävä juoma tai kahvi kera churrojen. Aika kuluu ja sitä tulee koko ajan lisää...

Kirjoittaja on Tampereen Valkonauhan kantavia voimia ja viettää talveaan Teneriffalla, Puerto de la Cruzissa.

Suomen Valkonauhaliitto julistaa haettavaksi Pirjo Kivelä-Ristevirran muistorahaston apurahat vuodelle 2023

Rahastosta jaetaan vuonna 2023 apurahoja, jotka kohdistetaan ensisijaisesti humanistisilla aloilla opiskelevien opinnäytetöiden tekemiseen. Apurahoja jaetaan viidelle (5) humanististen alojen opiskelijalle. Yhden apurahan suuruus on viisisataa (500) euroa.

Apurahaa tulee hakea **viimeistään 24.3.2023 klo 12 mennessä** hakemuksella, joka osoitetaan Suomen Valkonauhaliiton hallitukselle.

Lisätietoja hakemisesta saat verkkosivuiltamme tai pääsihteeri Inari Varimolta (inari.varimo@suomenvalkonauhaliitto.fi).

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland ry

Hävitys – tapauskertomus koulumaailmasta

Iida Rauman *Finlandia* 2022 -voittaja *Hävitys* oli jotain muuta kuin odotin. En koskaan lue lyhennelmää kirjan juonesta vaan sukellan suoraan etusivulle. Tämä kirja ei ole romaani. Se on tapauskertomus. Teos koostuu kolmesta osasta.

Tarinaa kuljettaa A, jonka kerronta on nuoren henkilön kirjoittamaa. A etsii paikkaansa yhteiskunnassa eikä saa oikein elämän punaisesta langasta kiinni. Hän ajautuu virran viemänä tilanteesta toiseen. Jos jokin lanka tästä kertomuksesta löytyy, se on entisen luokkatoverin Iran etsiminen. Ira jää aluksi lukijalle oudoksi, kuin unikuvaksi A:n muistoissa. Mutta pian etsiminen alkaa jo muistuttaa vainoamista. Iran haku ja seuranta tapahtuvat sekä sosiaalisessa mediassa että todellisuudessa. A rohkenee jatkaa etsintää myös Iran mahdollisesta työpaikasta. Irasta tulee pakkomielelle. Lopulta A löytää Iran.

Eniten pidin polveilevista henkilö- ja ympäristökuvauksista. Jos kerrotaan vain tarinan juoni, ei kertomukseen

jää lihaa luiden ympärille. Turkuun sijoittuvat tapahtumat saavat lukijan myös nauttimaan ihanasta Turun murteesta sekä Turun historiasta, josta kerrotaan paljon. Onhan A historianopettaja.

Koulukiusaaminen on ajankohtaista edelleen, vaikka Suomessa on syntynyt *Kiva koulu* -projekti. Maalittaminen ja kiusaaminen ovat sitä vastoin saaneet uusia piirteitä somen kautta entistä enemmän. Ihminen ei sellaisenaan enää tunnu riittävän. Tarinan vauhti alkaa kiihtyä toisessa osassa eikä kiusaajana enää ole pelkästään luokkatoveri.

Tämä oli ajatuksia herättävä kertomus koulumaailmasta, joka tarvitsee kunnan kasvojen pesun. Tätä mieltä ovat myös opettajat, jotka ovat ottaneet kantaa liian kovaan vauhtiin, jolla koulujärjestelmää on lähdetty digitalisoimaan.

Iida Rauman tapauskertomus on myös tarina ystäväyydestä. Juoni sitoo henkilöt yhteen vaikeuksista huolimatta.

MARJUT ROPO-LYYTIKÄINEN

HÄVITYS
Tapauskertomus
Iida Rauma 2022

ANNE VÄISÄNEN

Avustushakemuksesta avustuspäätökseen

Vuonna 2021 STEA-avustusta saavissa järjestöissä työskenteli yli 190 000 vapaaehtoista. Se on valtava panostus ihmisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen. Mutta toki järjestöissä tehdään paljon muutakin kuin vapaaehtoistyötä, eikä vapaaehtoistyönkään organisointi aivan ilman erityispanostusta onnistu. Terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävien järjestöjen toimintaa rahoitetaan myös valtionavustuksilla. Mutta oletko miettinyt, miten päätös rahoituksesta tehdään ja ketkä päätöksestä vastaavat?

STEA saattaa olla sinulle jo tuttu. STEA eli sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus on sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva valtionapuviranomainen. STEAn tehtävänä on käsitellä sille tulevat avustushakemukset ja valmistella niiden pohjalta avustusehdotus sosiaali- ja terveysministeriölle. Tämän valmistelutyön lisäksi STEA maksaa avustukset, valvoo niiden käyttöä sekä seuraa ja arvioi niiden tuloksellisuutta. Tämä kaikki työ pohjautuu lainsäädäntöön, joten työ on vaativaa asiantuntijatyötä.

Mutta tylsää se ei ole. Meillä STEAssa avustusehdotuksen valmistelussa tarvittavaan asiantuntemukseen kuuluu seurata aktiivisesti yhteiskunnassa tapahtu-

via muutoksia ja tutkimustietoa sekä tarvittaessa verkostoitua muiden samaa aihepiiriä käsittelevien tahojen kanssa, jotta avustusehdotus olisi kokonaisuutena mahdollisimman järkeenkäypä. Lisäksi keräämme järjestöiltä tietoa toiminnan tuloksista ja taloudesta vuosiselvitysten ja tuloksellisuusraporttien avulla. Kaikki tämä on huomioitava avustusehdotusta tehdessä.

STEA-avustukset ovat harkinnanvaraisia valtionavustuksia. Harkinnanvaraisuus tarkoittaa sitä, ettei kenelläkään ole automaattisesti oikeutta saada avustusta, vaan jokaista avustusta harkitaan aina erikseen käytettävissä olevan tiedon valossa, lakien ja linjausten pohjalta. Lait ja linjaukset ohjaavat paitsi STEAn työtä, myös avustusten käyttöä, joten järjestönkään velvollisuudet eivät pääty valtionavustuksen saamisen jälkeen.

Avustamisen lähtökohta on tietenkin järjestön lähettämä hakemus, koska avustusta, jota ei ole haettu, ei voida myöskään myöntää. Saamme vuosittain yli 2000 hakemusta, joten lukemista meillä valmistelutyötä tekeillä riittää. Avustusvalmistelijan työ ei kuitenkaan ole pelkkää hakemusten lukemista. Vuotuisen avustusehdotuksen valmistelusykli alkaa siitä, kun hakemukset tulevat valmistelijan käsi-

teltäväksi. Asioita, joita me valmistelijat pohdimme hakemusta arvioidessamme ja esitystä tehdessämme, on lukuisia, esimerkiksi:

- Onko haetulle toiminnalle suuri alueellinen, temaattinen tai ajankohtainen tarve?
- Onko toiminnassa jotain uutta?
- Onko toiminta lähellä lakisääteisiä toimintoja?
- Onko tähän aiheeseen liittyviä laki- tai kehittämishankkeita menossa?
- Tarjoaako joku kaupallinen toimija samankaltaista toimintaa maksua vastaan?
- Parantaako toiminta ihmisten hyvinvointia?
- Ovatko toiminnan tavoitteet sellaisia, että ne voidaan saavuttaa?
- Voidaanko niiden saavuttaminen todentaa?
- Onko vastaavaa toimintaa jo olemassa muualla, onko se ollut tuloksellista?
- Onko toimintasuunnitelma järkevä ja realistinen?
- Onko toiminnan kohderyhmä kartoitettu riittävän hyvin ja tavoittaako toiminta kohderyhmänsä?
- Onko hakija verkostoitunut toiminnan kannalta oleellisten tahojen kanssa? Onko kumppaneilla joku rooli toiminnassa?
- Ovatko talousarviossa esitetyt kulut kohtuullisia ja tarpeellisia? Onko toiminta kustannustehokasta?
- Onko järjestöllä avustusten käyttöön liittyvää hallinnollista osaamista?

Tämä pohdintatyökään ei yksin riitä. Kun hakemukseen liittyvä varsinainen harkintatyö on tehty, on jäljellä vielä erilaisia hallinnollisia ja teknisiä tehtäviä, kuten kirjauksia ja luokitteluja eri järjestelmiin, ohje- ja perustelutekstien kirjoittamista sekä hakemuksen käsittelyä eri yhteistyöryhmissä.

STEAn sisäisen käsittelyn jälkeen avustusehdotus toimitetaan sosiaali- ja ter-

veysministeriöön, joka pyytää siitä lausunnon asiantuntijoista koostuvalta arviointi- ja avustusjaostolta. Tässä vaiheessa myös järjestöillä on mahdollisuus ottaa kantaa omaan avustusehdotukseensa. Avustusehdotuksen, järjestöjen kannanottojen ja jaoston lausunnon pohjalta sosiaali- ja terveysministeri tekee lopullisen päätöksen avustuksista tammi-helmikuun vaihteessa.

Joku voisi kuvitella, että tämän urakan jälkeen valmistelija voisi heittää jalat pöydälle ja rentoilla seuraavan hakemuserän saapumiseen saakka. Avustusehdotuksen valmistuttua valmistelijat pyytävät tarkennetut toimintasuunnitelmat ja -talousarviot niiltä toimijoilta, joiden saama avustus on poikennut merkittävästi haetusta tai joilla on muuta korjattavaa suunnitelmissa. Näiden käsittely on saatava päätökseen ennen kuin avustusten maksaminen voi alkaa. Vuodenvaihteessa valmistelijoille tulee myös kaikenlaisia palautetta tehdystä työstä, johon tulee vastata. Tämän vaiheen jälkeen kevät kuuluu erilaisten selvityskäyntien, tarkastusten, erillisselvitysten, koulutusten, muutoshakemusten, järjestötapaamisten ja kehittämistehtävien parissa.

Valmistelijan työ on ajoittain rankkaa puurtamista, jos tietokoneen tuijottamista, kirjoittamista ja ajattelua voi puurtamiseksi sanoa. Samalla työ on mielenkiintoista ja palkitsevaa ja siinä pääsee vaikuttamaan yhteiskunnallisesti tärkeisiin teemoihin. Siksi toivommekin, että kaikesta työstä huolimatta järjestöt hakevat tänäkin vuonna avustuksia tärkeäksi näkemiinsä hankkeisiin.

Lisää tietoja STEAsta löydät verkko-osoitteesta www.stea.fi

Kirjoittaja on STEAn avustusvalmistelija ja Valkonauhaliiton yhteistyökumppani.

RITVA FREDIN-PARTALA

Muutoksen edessä

PIXABAY

*”Tänään on aika astua uuteen,
tuulien antaa viedä,
lähteä matkalle mahdollomuuteen,
vaikka et suuntaa tiedä.”*
(Ote runokirjasta *Lämpöä ja valoa*.
Runoja iltojen hämärään)

Tämän **Anna-Mari Kaskisen** runon ajatukset ovat juuri nyt totta kohdallani. Aloitan 18.1.2023 *Annankulman olohuoneen* toiminnanohjaajana. Olen iloinen ja kiitollinen tästä puolen vuoden ”matkasta mahdollomuuteen”. Koen tämän Jumalan johdatuksena.

Olen muutosten edessä: vanha päättyy, uusi alkaa. Valmistun teologian maisteriksi tammikuussa 2023 Helsingin yliopistosta. Kuusi vuotta mielenkiintoisia opintoja on takanapäin. Pääaineenani oli Vanhan testamentin eksegetiikka. Maisterivaiheen harjoittelun sain suorit-

taa Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan työntekijöiden hyvässä ja arvostavassa ohjauksessa. Harjoitteluuni kuului myös *Annankulmassa* toimiminen, mikä edesauttaa uuteen työhön perehtymisessä. Toivon osaavani kohdata *Annankulmassa* kävijät siten, että he kokevat tulevansa nähdyksi ja kuulluksi omana ainutlaatuisena itsenään.

Yliopistossa opiskeleminen oli unelmani jo alakouluikäisenä tyttökirjoista saamani mielikuvan perusteella. Elämä vei muutoksineen toisaalle ja hautasin unelmani. Perheen perustamisen jälkeen toi-

min suurperheen äitinä reilun 18 vuoden ajan. Nuorimman lapsemme lähtiessä kouluun minäkin palasin koulun penkille. Opiskelin ensin yo-merkonomiksi, minkä jälkeen työskentelin Suomen Gideonit -raamattulähetysjärjestössä. Valmistuttuani myöhemmin toimintaterapeutiksi (AMK) työskentelin Tammiharjun ja Kellokosken psykiatrisessa sairaalassa. Eläkkeelle siirtyessäni päätin kuitenkin vielä hakea teologiseen, saadakseni ainakin tietämyksen yliopiston pääsykokeista. Tulini valituksi. Lapsuuden aikainen unelmani sittenkin toteutui.

Toinen uusi alku elämässäni on liittyminen Valkonauhaliittoon. Olen ollut kiinnostunut Valkonauhaliiton toiminnasta jo useamman vuoden ajan. Viime syksynä sain mahdollisuuden viettää mielenkiintoisen opintopäivän Valkonauhaliiton syyspäivillä Backbyn kauniissa kartanossa. Siellä minut otettiin sydämellisesti vastaan ja tunsin oloni heti kotoisaksi eri puolelta Suomea olevien sisarten keskuudessa. Ajatukseni oli, että olisi pitänyt jo aikaisemmin tulla mukaan tähän tärkeään toimintaan.

Yksin ei onneksi tarvitse kohdata muutoksia ja lähteä uusiin tehtäviin. Yksin en olisi selvinnyt opiskeluihastukseen. Mieheni **Jorma** on ollut suuri tukeni ja kannustajani perheeni lisäksi sekä ystävät ja seurakuntalaiset. Kiitän sydämestäni Teitä kaikkia. Suurin kiitos kuuluu Taivaan Isälle: Hän on antanut voimia, iloa ja motivaatiota saada opinnot päätökseen. Hänen apuunsa luottaminen voimme elää toiveikkaina jatkuvien muutosten maailmassa ja astua rohkeasti uusiin tehtäviin.

Kirjoittajalla on yli puoli vuosisataa yhteistä taivalta rakkaan aviopuolison kanssa. Ydinperheeseen kuuluu viisi aikuista lasta perheeseen.

*On tie jota kukaan ei ole kulkenut
ennen sinua.*

Ehkä se on sinun.

Jos löydät sen, se on sinun.

*Sitä ei ole mutta se syntyy kun
sinä kuljet sitä.*

Kun katsot ympärillesi se on poissa.

*Kukaan ei tiedä miten olet päässyt tähän,
kaikkein vähiten sinä itse.*

CLAES ANDERSSON

Runoja meren pohjalta:

runoja vuosilta 1962–1993, 1996

(suom. Pentti Saaritsa)

PIXABAY

Leila Tuulikki Ahto

28.7.1937-14.11.2022

Sairaanhoitaja, valkonauhasisar **Leila Ahto** kuoli Helsingissä Suursuon sairaalassa 14.11.2022 iän tuomien sairauksien uuvuttamana. Hän syntyi 28.7.1937 Vessannolla **Martta** ja **Uuno Huuskosen** monilapsiseen perheeseen. Kodin ulkoiset puitteet olivat niukat. Vanhemmat antoivat Leilan vuonna

1943 adoptiolapseksi **Lempi** ja **Arvi Pettiselle** Ristiinaan. Päätös ei ollut tuohon aikaan epätavallinen. Vastaavaan ratkaisuun päädyttiin monissa perheissä. Taustalla oli vanhempien halu tarjota lapselleen paremmat olosuhteet ja koulutusmahdollisuudet. Ero lapsuusperheestä vahvisti sitä, että Leilasta kasvoi elämää myötätuntoisesti ja syvästi ymmärtävä ihminen.

Leila kävi keskikoulun Mikkelin Yhteislyseossa. Brahelinnan emäntäkoulun jälkeen hän aloitti sairaanhoitajaopinnot Etelä-Saimaan Sairaanhoitajakoulussa ja valmistui sairaanhoitajaksi vuonna 1961. Leila myös lisäkouluttautui hoitoalalla. Hän suoritti Hoitotiede I:n Helsingin Yliopistossa 1987 ja valmistui diplomiviyöhykterapeutiksi 1989.

Leila ehti olla 35 vuotta hoitotyössä, josta 25 vuotta Helsingissä Suomen puolustus-

voimien keskusotilassairaala Tilkassa. Leila toimi myös Tehyn luottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna. Perhe asui ennen Helsinkiin muuttoa Oulussa ja Haminassa, sillä Leilan puoliso (1961–1971) eversti **Sampo Ilmari Ahto** oli puolustusvoimien palveluksessa.

Leila lukeutuu vapaaehtoisen kansalaistoiminnan taitaviin taustapuurtajiin. Hän paneutui tehtäviinsä huolella ja suoritti Järjestötoiminnan kurssin. Leila oli sotilaskotitoiminnassa vuodesta 1983 ja vuodesta 1995 vapaaehtoisena Helsingin Seudun Sotilaskotiyhdistyksessä. Hänelle myönnettiin ansioistaan harrastusmerkki sekä Rannikon risti ja Joutselän risti. Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys (NMKY), Uudenmaan seniorisairaanhoitajat ja Lottaperinneyhdistys olivat osa Leilan vapaaehtoistoimintaa.

Viimeisten yli 10 vuoden ajan Leila oli ahkerana työmyyränä Kansan Raamattuseuran SenioriFoorumissa. Toiminta aloitettiin Meritullin seurakuntasalin tiloissa 16 vuotta sitten, mutta osanottajamäärän kasvaessa siirtyi Agricolan kirkon kryptan tiloihin. SenioriFoorumi kokoontuu viikoittain ja osanottajia on keskimäärin 300, enimmillään jopa 600 henkilöä.

Leila toimi Foorumin kahvitusryhmässä sitoutuneesti ja sydämen lämmöllä.

Leila toimi Huuskosten sukuseurassa vuodesta 1960, ja toimi sen rahastonhoitajana. Hän kirjoitti ja taittoi sukuseuransa 50-vuotishistoriikin.

Leila tarttui rohkeasti uusiin haasteisiin ja opetteli myös sujuvan tietotekniikan taidon. Hän opiskeli Helsingin ikäihmisten yliopistossa ja toimi ATK- ja tutortoiminnassa opettaen taitoja toisille senioreille. Leila opetti myös suomen kieltä somalinaisille ja laati kirjoituksia Suomalaiselle Kirjallisuuden Seuralle teemalla ”Hoitotyön muistot”.

Suomen Valkonauhaliiton ja Leilan kotiyhdistyksen Helsingin Valkonauha-Vita Bandet i Helsingors ry:n jäsenet muistavat Leilan taitavana käsityöihmisenä ja lämpimänä kuuntelijana. Leila ohjasi yhdistyksessä käsityökerhoa ja järjesti Valkonauhan jouluaskartelupäiviä. Hänen kättensä työ näkyi Tasavallan Presidentin Suomen Valkonauhaliiton esitysten perusteella myöntämien kunniamerkkien jakotilaisuuksissa. Leila huolehti kunniamerkkien nauhojen ompelemisesta ja luovutuskuntoon laittamisesta noin 20 vuoden ajan.

Leilan toiminnan muisto näkyy Suomen Valkonauhaliiton tiloissa monin tavoin. Hänen kirjansidontatyönsä, kaunis vieraskirja on koonnut vuosien ajan kansiansa väliin vierailija- ja juhlamuistojä. Liiton kokoushuoneessa oleva **Akxeli Gallen-Kallelan Liekki**-ryijy on Leilan lahjoittama, samoin kuin monet kukkamaljakot ja kauniit pitsikoristeiset peltavaliinat. Toimistossa käyneet muistavat ehkä myös pääsihteerin huoneessa olevan valkoisen pöydän, joka sekin on Lei-

KUVAT LEILA AHDON KOTIALBUMI

lan lahjoituksia järjestöllemme.

Tasavallan presidentti **Mauno Koivisto** antoi Leilalle 1989 SVR ritarikunnan I luokan mitalin kultaritein ansioista ammatialalla ja järjestötoiminnassa.

Muistamme Leilaa kiitollisuudella ja kaipauksella. Hänen monipuolisuutensa, tiedot yhdistettynä toimintaan, vahvistivat monien järjestöjen työtä. Suomalainen kansalaisyhteiskunta lepää Leilan kaltaisten tekijöiden varassa.

Leilan sydämellisyys ja sielun viisaut loivat ympäristöön hyvän ja levollisen ilmapiirin. Jos tarvitsit neuvoo tai kuuntelijaa, Leila oli valmis auttamaan. Ristiinan kesäpaikka Saimaan rannalla marja- ja sienimetsineen tarjosi mahdollisuuden kerätä voimia työn ja huolienkin keskellä. Siellä muisto ja kiitos Leilan elämästä elävät vahvana. Keskusteluista Leila kanssa syntyi vaikutelma, että hän oli valmistautunut lähtemään tästä ajasta. Hän eli ja koki elämän, johon sisältyi työtä ja vaivannäköä sekä rakkautta lähellä eläviin.

Leilaa jäivät kaipaamaan kaksi poikaa perheineen ja laaja sukulaisten sekä ystävien joukko.

IRJA ESKELINEN

rovasti, valkonauhasisar

ENSIO KLEMI

*rovasti, SenioriFoorum
-toiminnan organisaattori*

MARITA SAARELA

Helsingin Valkonauha ry, puheenjohtaja

VUOKKO HUUSKONEN

Huuskosten sukuseura ry, puheenjohtaja

Pirjo Vapaakallion ohje tulevan kevään uusia alkuja varten

Viilipurkin päällinen

7-veljestä lanka tai muu paksu lanka
3,5 -numeron sukkapuikot

Minä tein näin:

- Aloitus pohjasta. Luo 24 s ja jaa silmukat 6 s puikolle. Sulje neule ympyräksi.
- Neulo 1 krs oikein ja aloita seuraavalla kerroksella lisäämään silmukoita 1 s puikolle (yht. 4 s kerroksella). Tee lisäyksiä jokaisella kerroksella jokaisella puikolla kunnes puikolla on 11 s (yht. 44 s).
- Neulo sitten seuraavasti: 1 krs nurin, 1 krs oikein, 1 krs nurin jne. kunnes työssä on 3 ”lainetta”.

- Neulo 2 krs sileää oikeaa.
- Neulo sitten reikäkerros: *2 s oikein yhteen, langankierto puikolle* – toista tätä koko kerroksen ajan.
- Neulo 5 krs sileää oikeaa ja 1 reikäkerros.
- Neulo 3 krs sileää oikeaa ja 1 reikäkerros.
- Neulo 2 krs sileää oikeaa.
- Neulo seuraava krs sileää oikeaa ja kavenna samalla 1 s jokaiselta puikolta.
- Neulo 1 krs nurin, 1 krs oikein, 1 krs nurin jne. kunnes työssä on 2 ”lainetta”.
- Päättelä työ ja langanpääät ja pue neuleesi viilipurkin päälle.

*Iloitse neuleestasi ja
istuta purkkiin pistokas
ystävälle annettavaksi tai
rairuohoa tai mitä uusia
alkuja sitten keksitkään
tänä keväänä
istuttaa!*

MARIKA PIIPPONEN

Rukoilen. Tiedän nyt. vastaus pyhä, onnellinen ja hyvä.

*Elämä on kiireistä, onnen lahja viisaasti. Hetken rauha. Onnen satama.
Kuin kultainen kiitos, muistan kiittää päivittäin. Onni omana hetkittäin.
Sinua mietin. Sinua rakastan. Omasta onnestani huolehdin ja me onnistumme.*

*Kyllä kiitos kestää, sen sanomalla monet murheet estää.
Elämä on arvokas lahja. Onnen jyvät kädessä ihmettelen tässä.
Kallis, sanomattoman arvokas on rakkaus ja onnellisuus.*

Missä sinä olet, sinun sydämessä tietenkkin.

*Kiitos, sana tärkeä ja kultainen viesti. Sydäimestä asti
Olkoon elämän taika, onnellinen ja aito. Sinulla sydämessä taito.
Rakkaus palkitsee, ja monesti harkitsee. Ja sinua onnittelee.
Kiitoksen ansaitset. Onnen omenoilla palkitset. Sydän kultaa.*

Herran läsnäolo, Arvoitus kuin kaunis valo. Vain Hän tietää ja sinua kuuntelee, Opit oikeat etenee.

*Onnellinen aamu kanssasi, Kauneutta kaksin. Uuteen päivään iloiten ja riemuiten. Kiittäen.
Elämän voima. Rakkauden tuoma. Ylistys Hänelle, kirkkaimmalle tähdelle.
Hyvän mielen saat, kun saamaasi onnea jaat. Sydämessä kiitos, onnen aatos.*

Olet mielessäni, toiveissani, haaveissani. Kuin sydän aito kultainen, rehellinen.

*Kevättä odotellen, kiitosta ammentaen. Toivoa vaalien. Uskossa pysyen.
Kuin kukkaistarha, ammennat voimaa ja valoa. Kauneutta aitoa.
Vihreän luonnon voima. Kevään odotus. Kunniakas kiitos.
Kaunein ajatus, rakkauden odotus. Toive toteutuu ja onneksi muuttuu.*

Onnen enkelit kulkee kanssasi matkaa. Eteenpäin jatkaa. Perille asti jaksaa.

Teksti KIRSI PAASIRANTA

PIRJO SIPIÄ

Ylä-Savolainen perinneruoka:

Imelletty ruispuolukkapuuro

Ystäväni, 80-vuotias nainen, vietti lapsuutensa Vieremällä. Elettiin 40-50- lukua. Lauan-
taisin lämmitettiin leivinuuni, ensin paistettiin rieskat ohrasta, sitten pullat ja sen jälkeen pantiin puuro hautumaan. Koulusta tulijat saivat lämmintä puuroa maidon kanssa ja saunan jälkeen puuro maistui iltapalana. Jos annosta jäi, se syötiin kylmänä.

PIXABAY

Imelletty ruispuolukkapuuro

Aineet

6 dl vettä
½ tl suolaa
2 dl karkeita ruis-
jauhoja
2-3 dl puolukkasurvosta, voit lisätä halutessasi hieman sokeria

1. Laita 3 dl haaleaa vettä kulhoon ja vatkaa sekaan hyvin jauhot ja suola. Kiehauta 3 dl

vettä ja lisää se ja puolukkasurvos vatkaton jauhoseokseen.

2. Kaada seos voideltuun uunivuokaan ja laita 200 asteiseen uuniin. Kun puuro alkaa kiehua, vähennä lämpöä 150-170 asteeseen. Hämmennä puuroa kypsennyksen alkuvaiheessa, jotta

jauhot eivät jää vuolan pohjalle, vaan sekoittuvat tasaisesti. Hauduta puuroa noin 1-1 1/2 tuntia, kunnes se on kypsää ja imeltynyt eli makeutunut.

3. Älä peitä vuokaa, koska silloin puuro kiehuu yli. Uunin lämpötila on sopiva, kun puuro kuplii hiljalleen.

PAULA KUPIAS

Tampereen Valkonauha ry

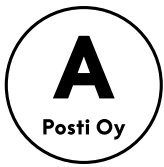
*"Ketä minä
tänään
autan?"*

PIXABAY

Kerro meille elämäsi tärkeistä naisista!

Valkonauhassa 4/2022 pyydettiin muistoja äidistä ja muista elämän tärkeistä naisista! Julkaisemme kirjoituksia uudella *Lukijoiden ääni* -palstalla Valkonauha 2/2023 -lehdessä. Kerro meille muistosi sanoin tai kuvin ja lähetä se toimitukseen osoitteella inari.varimo@suomenvalkonauhaliitto.fi.

Posti Green

Eläviä sanoja

*Oi, jos oppisin
iloitsemaan
hyvistä hetkistä,
olemaan vaatimatta
hedelmiä
kun on kukkien aika.*

PIA PERKIÖ
Kuin olisi jo kevät (2020)

PIXABAY

Valkonauha Suomessa: vastuuta sinusta ja minusta vuodesta 1896